

Энергія жыцця

Людзі пасля Чарнобыля — у работах айчынных фотамастакоў

Работы сучасных фатографіаў, якія на працягу доўгага часу сачылі за жыццём людзей у Брагінскім рэгіёне, прадстаўлены на фотавыстаўцы «Энергія жыцця. Чарнобыль. 30 год» у мастацкай галерэі «Універсітэт культуры». Сёння фотамастакі прапаноўваюць глядачам зазірнуць у душу людзям, якія сутыкнуліся з цяжкасцямі чарнобыльскага перыяду.

Нягледзячы на шматлікія нявырашаныя пытанні, звязаныя з развіццём і дзейнасцю раёна, экспазіцыя ўвабрала ў сябе мноства пазітыўных момантаў. Першае, што кідаецца ў вочы, — маленькія дзеткі, якія шчыра радуецца з'яўленню першых вясновых кветак, з задавальненнем катаюцца на санках, савецкіх роварах. Малыя атрымліваюць асалоду ад увагі і з цікавасцю ўспрымаюць навакольныя працэсы. На фотаздымках Сямёна Шаўцова вы не ўбачыце ў руках малых гаджэты, якія сталі звыклай з'явай для сучаснага свету, і абыякавыя вочы. Тут сапраўдныя эмоцыі: дабрыва, здзіўленне, цікаўнасць.

Большасць работ у экспазіцыі зробленыя беларускім фотамастаком Сямёнам Шаўцовым, які на працягу дзесяці год наведвае Брагінскі раён. Аўтар — прыхільнік сацыяльнай фатаграфіі. Яму падабаецца раскрываць вобразы простых, шчырых людзей, заглядаць ім у душу, не даючы магчымасці схавць што-небудзь патаемнае. Здаецца, людзі аголеныя ў пачуццях.

Фотапраект «Энергія жыцця. Чарнобыль. 30 год» мастак успрымае пасабліваму. Гэта адзін з самых важных і блізкіх яго праектаў: разам з грамадскай арганізацыяй «Беларускі зялёны крыж» ён актыўна дапамагае пераадоляваць наступствы аварыі. Сямён Шаўцоў адзначае, што недахопаў у сацыяльным асяроддзі Брагінскага рэгіёна хапае, але, абстрагуючыся ад перашкод, людзі імкнуцца зберагчы кожнае імгненне. Яны разумеюць цану спакою.

«Дзеткі на фотаздымках у асноўным з небагатых сем'яў, дзе іх выхоўваецца некалькі, — раскажаў карэспандэнту «ЛіМа» Сямён Шаўцоў. — Але я ўпэўнены, што нават у такой сітуацыі яны насямрэч шчаслівыя. Канечне, можа падацца, што гэта парадокс, бо ў іх няма модных лялек, канструктараў. Звычайныя прадметы гэтыя дзеці выкарыстоўваюць як цацкі. Яны з маленства разумеюць, наколькі важна берагчы тое, што ёсць».

Добрыя стасункі людзей таксама знайшлі адлюстраванне на фотаздымках аўтараў. Абсалютна простым, спакойным жыццём Брагіна сустракаюцца на вуліцах, сядзячы на лаўках і аб нечым размаўляюць. Тут, у адрозненні ад здымкаў з дзеткамі, у позірку дарослых заўважны сум і пэўная стомленасць. Вінаваціць іх у гэтым нельга: прайшлі складаны шлях. Яны бачылі ўсё з пачатку, вытрымалі многія наступствы постчарнобыльскага

перыяду і, адкінуўшы выпрабаванні, засталіся жыць і выхоўваць дзяцей на пацярпелай тэрыторыі.

Традыцыйная сувязь з зямлёй, добрыя адносіны да прыроды і наваколля перададзены ў работах фотамастакоў. Аўтары імкнуцца паказаць усе бакі сацыяльнага існавання рэгіёна, закрануць глядача яго асаблівасцямі. І гэта атрымліваецца. Фотаздымкі — нібы старонкі кнігі: адзін за адным перагортваюцца ў сведомасці, занатоўваючы шчырыя партрэты і кранальныя сюжэты.

Выстаўка «Энергія жыцця. Чарнобыль. 30 год» арганізавана грамадскай арганізацыяй «Беларускі зялёны крыж», якая на працягу чатырох год рэалізуе міжнародны праект тэхнічнай дапамогі «Развіццё патэнцыялу сеткі сямейных клубаў у Чарнобыльскай зоне з мэтай паляпшэння сацыяльна-эканамічнай сітуацыі».

Вікторыя АСКЕРА